

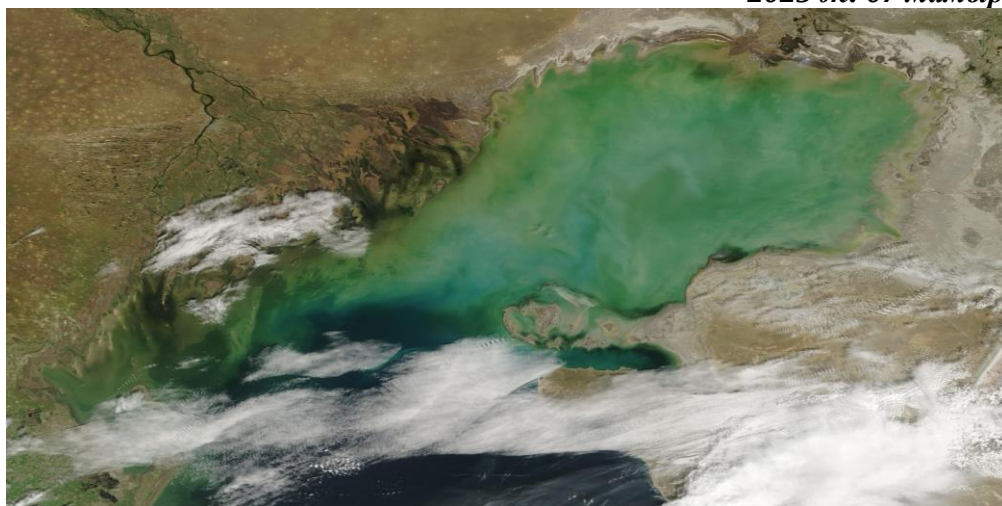

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ № 19 БЮЛЛЕТЕНІ

2025 ж. 07 мамыр, бейсенбі

1-сурет. 2025 ж. 04 мамырдағы ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2025 Ж. 07 – 12 МАМЫР АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ
БОЛЖАМЫ**

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

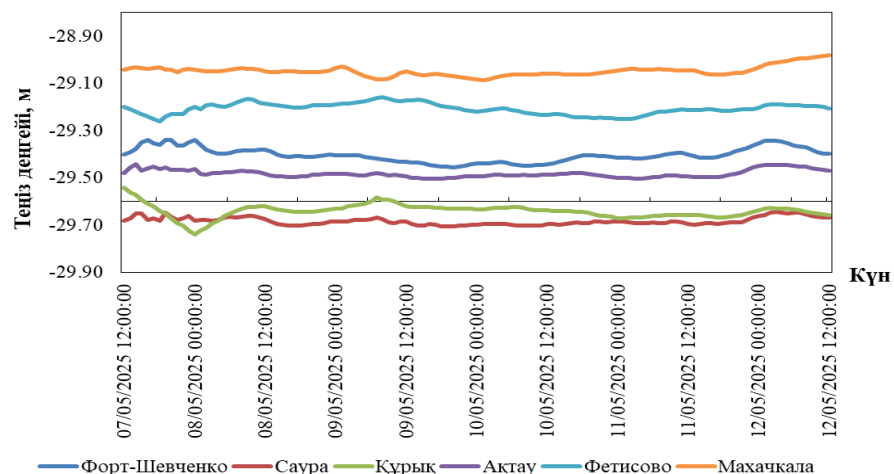
07 – 12 мамыр аралығында теңіз деңгейінің минус 29,41 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,98 м-ден минус 29,74 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Саура, Фетисово, Ақтау және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **12 см-ден аспайды**.

Құрық аймағында желшегерме құбылыстары күтілуде, теңіз деңгейінің ауытқуы 20 см-ге жетуі мүмкін

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2025 Ж. 07 – 12 МАМЫР АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

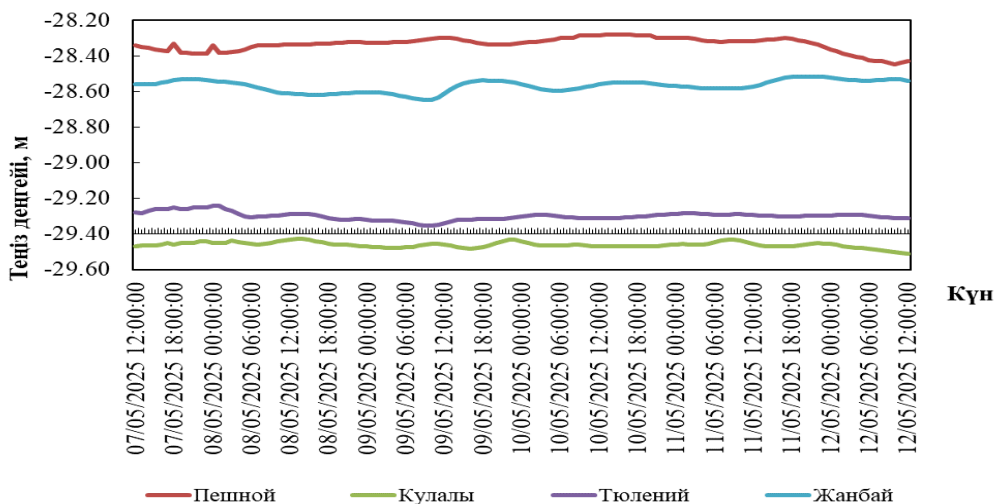
Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 28,92 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,28 м-ден минус 29,51 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Құлалы, Тюлений және Жанбай аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **13 см-ден аспайды**.

Пешной аймағында желшегерме құбылыстары күтілуде, теңіз деңгейінің ауытқуы 17 см-ге жетуі мүмкін

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-134 (-29,34)	07/05/2025 19:00:00	-145 (-29,45)	09/05/2025 20:00:00	-140 (-29,40)
Саура	-164 (-29,64)	12/05/2025 03:00:00	-171 (-29,71)	09/05/2025 19:00:00	-168 (-29,68)
Құрық	-154 (-29,54)	07/05/2025 12:00:00	-174 (-29,74)	08/05/2025 00:00:00	-164 (-29,64)
Ақтау	-144 (-29,44)	07/05/2025 14:00:00	-150 (-29,50)	09/05/2025 18:00:00	-148 (-29,48)
Фетисово	-116 (-29,16)	09/05/2025 08:00:00	-126 (-29,26)	07/05/2025 18:00:00	-121 (-29,21)
Махачкала	-98 (-28,98)	12/05/2025 12:00:00	-109 (-29,09)	10/05/2025 01:00:00	-105 (-29,05)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-28 (-28,28)	10/05/2025 13:00:00	-45 (-28,45)	12/05/2025 10:00:00	-33 (-28,33)
Кулалы	-143 (-29,43)	08/05/2025 13:00:00	-151 (-29,51)	12/05/2025 12:00:00	-146 (-29,46)
Тюлений	-124 (-29,24)	08/05/2025 00:00:00	-136 (-29,36)	09/05/2025 09:00:00	-130 (-29,30)
Жанбай	-52 (-28,52)	11/05/2025 20:00:00	-65 (-28,65)	09/05/2025 09:00:00	-57 (-28,57)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2025 Ж. 01 – 07 МАМЫР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,88 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,24 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,50 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Рогидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,28 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,84 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,59 м-ге сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайыңға тұрып қалуы мүмкін

*Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәліметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

**Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

***Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
